

УДК 340 (340.12+340.15+341)
DOI: 10.31733/2078-3566-2023-1-402-407

Олександра ГОРБАЧЕНКО©

аспірант

(Університет економіки та права «КРОК»,
м. Київ, Україна)

ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ДОСВІДУ УКРАЇНИ ТА УГОРЩИНИ В ПИТАННІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗОВНІШНІХ ФУНКЦІЙ: СФЕРА ІНВЕСТИЦІЙ

Питання системи інституційного забезпечення зовнішніх функцій, як і саме питання джерел живлення, оновлення та діяльності зовнішніх функцій є завжди актуальним питанням для наукової сфери, через постійні зміни. А питання порівняльно-правового аналізу досвіду різних держав, в цьому разі України та Угорщини, має ще більший інтерес та новизну в науковій сфері через недослідженість, що робить цю статтю ще більшим *gap* в науку. Повномасштабна війна в Україні завдає величезних людських, економічних та культурних втрат. Життя розділилося на «до війни» та «у війні». Все це відкидає Україну до стартової точки відліку, де по завершенню цієї агонічно-пропагандистської «військової операції» настане період великої відбудови та покарання винних в межах міжнародного права. Призначення кожної держави, її напрями функціонування, успішність, занедбаність та межі реалізації можна сьогодні яскраво розглядати під призмою саме її зовнішніх функцій. Цією науковою статтею робиться спроба дослідити актуальність питання залучення інвестицій та їх рівень їх нормативного регулювання українським та угорським законодавством.

Ключові слова. Україна, Угорщина, зовнішні функції, порівняльно-правовий аналіз.

Постановка проблеми. Законодавство України в питанні інвестицій не лише розгалужене, ще й часом в конфлікті між собою, що в свій час робить діяльність в Україні неоднозначною та юридично ускладненою. Фінальна мета – отримання грошей, наповнення бюджету, при цьому інтереси самого інвестора мало значущі. Навіть пропонувані державні гарантії не є заохочувальним поштовхом до вкладень. Поняття соціальної мети держави тісно пов'язане із сутністю держави. Ця концепція розкриває, для чого призначена держава і для чого вона має служити. Держава – це історично сформована, свідомо організована соціальна система, що керує суспільством; це організація всього суспільства; його інститут, який служить інтересам суспільства і покликаний діяти для загального блага.

Аналіз публікацій, в яких започатковано вирішення цієї проблеми. Під час написання цієї наукової статті були використані праці Л. Наливайко, Ю. Богомол, В. Михайліва, Ю. Колупаєва, С. Залюбовської, І. Мельничука, а також національні та міжнародні законодавчі акти.

Основною метою цієї наукової статті є дослідити сферу інвестицій під призмою порівняльно-правового аналізу досвіду України та Угорщини в питанні забезпечення зовнішніх функцій.

Виклад основного матеріалу. Наукове пізнання є складним та суперечливим процесом і водночас найвищим рівнем пізнавальної діяльності. Методологія наукового пізнання – специфічне історичне явище. Філософська методологія поєднує всі загальнонаукові способи в три великі групи. До першої належать: спостереження, порівняння. До другої: ідеалізація. До третьої: аналіз і синтез, індукція та дедукція, абстрагування та моделювання. У цій статті ми широко використовуємо усі три групи методів.

Результати обговорення. Функції є незамінною стороною будь-якої організації, й тим самим, саме в них віддзеркалюється уся суть держави, як пояснює Л. Наливайко [1, с. 54]. Ю. Богомол вдало підмічає, що функції держави реалізуються з допомоги методів та форм, у яких і виражається воля такої держави [2, с. 249–251]. Хоча, на нашу думку, методи реалізації знаходять своє вираження за допомогою саме форм.

© О. Горбаченко, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0002-8805-4024>

allexa198@gmail.com

Аналізуючи метод заохочення який є таким, що своєю юрисдикцією сприяє до виконання тієї чи іншої програми, положення. Залучення інвестицій останніми роками є курсовим питанням діяльності інститутів органів державної влади, особливо в часи післявоєнного відродження. Пріоритетним завданням, одним з них, є просування України в світ як надійного та передбачуваного партнера. При цьому в більшості вона асоціюється з корупцією та великою непрозорістю, і маємо результат віднесення до держав з найбільшим інвестиційним ризиком.

Економісти Ю. Колупаєв, С. Залюбовська, І. Мельничук стверджують, що позитивними елементами інвестиційного клімату впевнено є: природно-ресурсний потенціал, культурна спорідненість з ЄС та північно-американськими державами, освіченість населення високого рівня та професійної підготовки, наявність дешевої робочої сили. При цьому найбільш відштовхуючими елементами є: відсутність дієвої та сталої економічної стратегії, наявність негативних відгуків серед інвесторів, недолугість сфери інтелектуальної власності, складна система податків, кульгавість банківської системи, що дає поштовх до банкрутства, не об'єктивність судової системи в ході процесу, корумпованість [3, с. 27].

Законодавство України має розгалужену систему законів, що регулює питання інвестицій та державних гарантій, проте інвесторів така теорія не приваблює, а навпаки. Саме тому Україна не розглядається пріоритетною для інвестицій.

В. Михайлів говорить, що така розгалуженість є свідченням роботи державних органів на життєві заходи щодо поліпшення умов функціонування сфери інвестицій. Ми вважаємо, що така розгалуженість, із прийняттям нового нормативно-правового акту на зміну чи доповнень до попередніх, лише погіршує загальну систему. Адже це не прозорість, а плутаний лабіринт законів. Часом трапляється дублювання повноважень. Або ж як пише В. Михайлів, один закон змінюється чи ж відміняється, інший приймається й містить положення відміненого [4].

Сфера інвестицій регулюється як постановами КМУ, указами Президента, так і законами України. Наприклад, статтями 4 Законів України «Про інвестиційну діяльність» та «Про режим іноземного інвестування» законодавець не обмежує інвестора у виборі об'єкту, виключення становлять лише об'єкти, що не відповідають санітарно-гігієнічним, радіаційним, екологічним та іншим нормам, більше того перший закон передбачає статтею 18, що ніхто не має право обмежити право інвестора у виборі об'єкту інвестування [5-6]. Аналізуючи зокрема ці два законодавчих акта, можемо зазначити щодо його неузгодженості між собою. Перший регулює інвестиційну діяльність на території України, передбачаючи інвесторами як фізичних і юридичних резидентів, так і не резидентів, прописуючи щодо рівності права здійснення такої діяльності. Передбачаючи державні гарантії у вигляді стабільності на випадок зміни законодавства та погіршення умов реалізації договорів, можливість продовжувати діяти на основі раніше укладених договорів, а саме на період дійсності таких договорів, виняток становлять зміни в податковому, митному, валютному законодавстві [5, ст. 5; 7; 18]. При цьому другий Закон, що передбачає саме особливості іноземного інвестування прописує державні гарантії на строк 10 років з дати набрання чинності закону, що змінює гарантії захисту у випадку звернення інвестора будуть діяти для нього на основі того закону, що їх передбачали. Якщо у випадку першого закону податкове законодавство становить виключення, і у випадку змін, змінює й умови реалізації діяльності. То другий Закон, навпаки передбачає, що зміни Податковим кодексом в частині підвищення рентної ставки за видобуток газу природного в період 01.03.2022-01.03.2032 не можуть бути збільшено чи скореговано [6, ст. 8].

До того ж у юридичному обігу маємо Указ Президента «Про план першочергових заходів у сфері інвестиційної діяльності», прийнятий у 2006 році. Аналізуючи його, можемо відзначити дещо застарілість, про це свідчить і терміни виконання такого «плану» – «до 2008 року», «протягом 2006 року». Але варто відмітити порушення питання про можливість вжиття заходів про припинення внесення змін до законів щодо податків та залучення іноземних інвесторів для надання ними позитивного відгуку про ведення бізнес-діяльності в Україні [7].

Тож законодавство України в питанні інвестицій не лише розгалужене, ще й часом в конфлікті між собою, що в свій час робить діяльність в Україні неоднозначною та юридично ускладненою. Фінальна мета – отримання грошей, наповнення бюджету, при цьому інтереси самого інвестора мало значимі. Навіть пропонувані державні гарантії не є заохочувальним поштовхом до вкладень.

У випадку Угорщини питання інвестиційної діяльності є налагодженим значно краще, ніж в Україні. Наприклад, у 2021 році вона ввійшла до четвірки лідерів по заходженню інвестицій в сумі 5,3 млрд євро, після неї йдуть Польща 3,5 млрд євро, Словаччина 0,5 млрд євро та Чехія 985 млн євро. Інвестиціям в оборотний капітал найбільше сприяють сприятливе, передбачуване податкове та регуляторне середовище, кваліфікована робоча сила та захист прав інтелектуальної власності [8].

Поряд з тим значним елементом інвестиційної діяльності в Угорщині є порівняна з Україною стабільність. Законодавство Угорщини може роками не зазнавати змін. Доповнення чи зміни мають бути особливо значимими, саме це буде слугувати поштовхом до оновлення наявного законодавства. В інших випадках, інвестори можуть бути впевненими в стабільності. У випадку України зміни та доповнення видаються часто та масово, що відповідно не говорить про ознаки впевненості та стабільності. Як вихід, український законодавець пропонує так звані «державні гарантії» на такий випадок.

Аналізуючи закон Угорщини «СХХХVIII 2007 року про інвестиційні компанії та постачальників товарно-біржових послуг, а також правила діяльності, яку вони можуть здійснювати», можемо вказати на масштабність регулювання кола питань. Цей Закон містить положення, як розпочати діяльність щодо сфери та стартового капіталу, щодо отримання дозволу на таку діяльність, щодо правил здійснення діяльності та процесу і умов ліквідації. Варто звернути увагу, на відміну від українських законів, що регулюють інвестиційну діяльність, угорський законодавець передбачає й суму з якою можливо бути інвестором – 75 тисяч євро, 150 тисяч євро, 750 тисяч євро. Звертаємо увагу й на те, що угорський закон говорить, що банкрутство не може бути використане до інвестиційної діяльності. Підставою для припинення діяльності є відклик інвестором своєї ліцензійної діяльності або закінчення строку дії такої. Український же Закон «Про інвестиційну діяльність» у статті 21 говорить про можливість завершення інвестиційної діяльності саме через банкрутство [9; 10]. На нашу думку, банкрутство щодо інвестора є не коректно з юридичного погляду. Згідно із ст. 2 Закону «Про інвестиційну діяльність» під такою діяльністю варто розуміти сукупність практичних дій громадян, юридичних осіб і держави в реалізації інвестицій. Відповідно й виникає запитання, у випадку наявності інвестора в обличчі держави, то наскільки реально визнати її банкрутом. Саме тому вважаємо угорський підхід є значно логічнішим та юридичнішим [10].

Проаналізувавши угорський закон та українські закони, можемо сказати, що останні є значно поверхневі у вирішенні питань такого рівня. Угорський містить й вимоги, хто може бути інвестором, з якими мінімальними вкладеннями чи ж у випадку представника від інвестиційної компанії, то перший передбачає й вимоги до такого представника, зокрема керування такої інвестиційної компанією може здійснювати щонайменше дві особи з наявністю відповідної вищої освіти, успішного досвіду діяльності в цій сфері не менше 3 років [11].

Саме тому висуваємо пропозицію, по-перше, щодо об'єднання наявних вище згаданих законів «Про інвестиційну діяльність» та «Про режим іноземного інвестування» в один єдиний. На прикладі Угорщини, яка ділить питання в межах одного закону на частини. Наявність їх окремо слугує лише для юридичного заплутування та колізій. По-друге, об'єднавши їх, також вартує доповнити частинами щодо відкриття такої діяльності в Україні, отримання дозволу, самого здійснення, аж до ліквідації, такі положення є значно розмитими в наявних законах. Такий крок скоротить юридичний лабіринт й відповідно бюрократію серед самих законів. По-третє, знаходження відповіді в межах одного закону є досить практично та адаптивно в умовах ХХІ століття, де для економії часу та якості надання юридичної консультації чи ж послуг на прикладі угорського закону можна знайти посилання, зокрема на Господарський кодекс, тобто сам закон говорить що для повноти відповіді також вартує звернутися до положень й кодексу. Це є досить зручно, адже у випадку українських законів досить часто можна зустрітися з висловом «якщо інше не передбачене законодавством» чи ж «здійснюється відповідно до законодавства», що значно збільшує час на пошук відповіді серед наявної кількості законів, постанов, указів ще й змін та доповнень до них. Тож ми отримуємо єдиний закон «Про інвестиційну діяльність», з приблизними такими частинами:

1. Загальні положення:
  - 1.1. Інвестиції та інвестиційна діяльність.
  - 1.2. Інноваційна діяльність.

- 1.3. Об'єкти інвестиційної діяльності.
- 1.4. Суб'єкти інвестиційної діяльності.
- 1.5. Права та обов'язки суб'єктів інвестиційної діяльності.
- 1.6. Регулювання відносини між суб'єктами.
2. Державний контроль за здійсненням інвестиційної діяльності.
3. Здійснення інвестиційної діяльності резидентами:
  - 3.1. Початок діяльності: сфера та умови.
  - 3.2. Статутний капітал.
  - 3.3. Дозвіл на здійснення діяльності.
  - 3.4. Правила здійснення інвестиційної діяльності.
  - 3.5. Ризики та гарантії.
  - 3.6. Процес ліквідації.
  - 3.7. Заходи контролю та санкції.
4. Здійснення інвестиційної діяльності нерезидентами:
  - 4.1. Початок діяльності: сфера та умови.
  - 4.2. Статутний капітал.
  - 4.3. Дозвіл на здійснення діяльності.
  - 4.4. Правила здійснення інвестиційної діяльності.
  - 4.5. Ризики та гарантії.
  - 4.6. Процес ліквідації.
  - 4.7. Заходи контролю та санкції.
5. Перехідні положення.

У випадку Угорщини видача дозволів на здійснення діяльності, її ліквідації і нагляду застосування санкцій й таке подібне покладено на Наглядний орган. Це орган, через який проходять інвестори усі етапи від створення до ліквідації. На сьогодні наявне законодавство України не передбачає необхідність отримання дозволу на інвестиційну діяльність. Виходячи з цього, можемо висловити рекомендацію щодо створення в Україні «Єдиного державного наглядового органу з питань інвестицій», покликаним такого органу має бути полегшення заходу інвестицій, зі зверненням до одного органу з отриманням консультацій та супроводження такої діяльності.

Досліджуючи метод рекомендації та метод переконання, можемо відзначити їх вдале відображення в межах статті 19 Закону України «Про режим іноземного інвестування»: підприємство з іноземними інвестиціями самостійно визначає умови реалізації продукції (робіт, послуг), у тому числі ціни на них. Не підлягає ліцензуванню та квотуванню продукція підприємств з іноземними інвестиціями, якщо вона вважається продукцією власного виробництва в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. У випадку Угорщини на основі вище вказаного закону, такими прикладами є глава 5, § 17(1). У межах своєї організації інвестиційна фірма розробляє окремі організаційні положення щодо їх діяльності та процедур таким чином, щоб забезпечити адекватність та ефективність своїх організаційних рішень, включаючи заходи для ведення справ з недоліками, відповідно до розміру інвестиційної компанії, характеру та складності її діяльності – с) надавати доступ до інформації лише уповноваженим особам, тим самим зменшуючи можливість неправомірного використання інформації, отриманої під час господарських операцій [11].

Простежено, що метод примусу знаходить своє відображення в частині українського підходу: це, безумовно, сплати податків, зокрема регулюючи статтею 20 Закону України «Про режим іноземного інвестування» [12]. В частині угорського законодавства отримання дозволу від Наглядного органу щодо можливості реалізації інвестиційної діяльності [11].

Висновки. Висуваємо пропозицію: по-перше, щодо об'єднання наявних законів «Про інвестиційну діяльність» та «Про режим іноземного інвестування» в один єдиний. На прикладі Угорщини, яка ділить питання в межах одного закону на частини. Наявність їх окремо слугує лише для юридичного заплутування та колізій. По-друге, об'єднавши їх також вартує доповнити частинами щодо відкриття такої діяльності в Україні, отримання дозволу, самого здійснення, аж до ліквідації, такі положення є значно розмитими в наявних законах. Такий крок скоротить юридичний лабіринт й відповідно бюрократію серед самих законів. По-третє, знаходження відповіді в межах одного закону є досить практично та адаптивно в умовах XXI століття, де для економії часу та якості надання юридичної консультації.

Список використаних джерел

1. Наливайко Л. Теорія держави і права в таблицях і схемах : навч. посібник. Київ : Хай-Тек-Прес, 2020. 296 с.
2. Богомол Ю. Особливості реалізації функцій держави. *Підприємство, господарство і право*. 2018. № 12. С. 249-252.
3. Колупаєв Ю., Залюбовська С., Мельничук І. Проблеми залучення інвестиційних ресурсів в економіку України. *Економічна наука. Інвестиції: практика та досвід*. 2018. С. 26–29.
4. Михайлів В. Інвестиційне законодавство: стан, проблеми та перспективи. URL : https://minjust.gov.ua/m/str_40069.
5. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
6. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
7. Про план першочергових заходів у сфері інвестиційної діяльності : Указ Президента України від 10.04.2006 № 300/2006. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300/2006#Text>.
8. Látványosan nőtt a külföldi befektetések száma Magyarországon. URL : <https://www.origo.hu/gazdasag/20220719-latvanosan-nott-a-kulfoldi-befektetesek-szama-magyarorszagon-gazdasag.html>.
9. 2007. évi CXXXVIII. Törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól. URL : <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700138.tv>.
10. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.
11. 2007. évi CXXXVIII. Törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól. URL : <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700138.tv>.
12. Про режим іноземного інвестування : Закон України від 19.03.1996 22.03.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

Надійшла до редакції 10.02.2023

References

1. Nalyvaiko, L. (2020) Teoriia derzhavy i prava v tablytsiakh i skhemakh [Theory of the state and law in tables and diagrams] : navch. posibnyk. Kyiv. Khai-Tek-Pres, 296 p. [in Ukr.].
2. Bohomol, Yu. (2018) Osoblyvosti realizatsii funkttsii derzhavy [Peculiarities of implementation of state functions]. *Pidpriemstvo, hospodarstvo i pravo*. No 12, pp. 249-252. [in Ukr.].
3. Kolupaiev, Yu., Zaliubovska, S., Melnychuk, I. (2018) Problemy zaluchennia investytsiinykh resursiv v ekonomiku Ukrainy [Problems of attracting investment resources to the economy of Ukraine]. *Ekonomichna nauka. Investytsii: praktyka ta dosvid*, pp. 26–29. [in Ukr.].
4. Mykhailiv, V. Investytsiine zakonodavstvo: stan, problemy ta perspektyvy [Investment legislation: state, problems and prospects]. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_40069. [in Ukr.].
5. Pro investytsiinu diialnist [About investment activity] : Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 roku. № 1560-XII. V redaktsii stanom na 09.06.2022. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>. [in Ukr.].
6. Pro rezhym inozemnoho investuvannia [On the regime of foreign investment] : Zakon Ukrainy vid 19.03.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>. [in Ukr.].
7. Pro plan pershocherhovykh zakhodiv u sferi investytsiinoi diialnosti [On the plan of priority measures in the field of investment activities] : Ukaz Prezydenta Ukrayiny vid 10.04.2006 № 300/2006. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/300/2006#Text>. [in Ukr.].
8. Látványosan nőtt a külföldi befektetések száma Magyarországon [The number of foreign investments in Hungary has increased spectacularly]. URL : <https://www.origo.hu/gazdasag/20220719-latvanosan-nott-a-kulfoldi-befektetesek-szama-magyarorszagon-gazdasag.html>. [in Hun.].
9. 2007. évi CXXXVIII. Törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól [CXXXVIII of 2007 Law on investment companies and commodity exchange service providers, as well as the rules for the activities they can carry out]. URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700138.tv>. [in Hun.].
10. Pro investytsiinu diialnist [On Investment activities] : Zakon Ukrainy vid 18.09.1991 URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>. [in Ukr.].
11. 2007. évi CXXXVIII. Törvény a befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól. URL: <https://net.jogtar.hu/jogszabaly?docid=a0700138.tv>. [in Hun.].
12. Pro rezhym inozemnoho investuvannia [On the regime of foreign investment] : Zakon Ukrainy vid 19.03.1996. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80#Text>. (data zvernennia: 24.07.2022). [in Ukr.].

ABSTRACT

Oleksandra Horbachenko. Comparative legal analysis of the experience of Ukraine and Hungary in providing external functions: investment field. The issue of state functions remains one of the key issues in the theory and practice of state formation. They play an important role in the implementation of state policy, because without influencing this or that phenomenon of social relations, the state is unable to solve the tasks set before it and achieve the set goals. Comprehensive implementation of state policy is a guarantee of a peaceful and safe existence and further development of the entire society. Examining the sector, we can note the peculiarities of the modern state, which find their embodiment in the modification of the functions of the state.

The development of theories of functions gives us the opportunity to forecast a specific situation related to the transformation of the state or its individual institutions, the implementation of state policy. The question of the system of institutional support of external functions, as well as the question of power sources, renewal, and activity of external functions, is always a relevant issue for the scientific sphere, due to constant changes. And the issue of comparative legal analysis of the experience of different states, in this case Ukraine and Hungary, has even greater interest and novelty in the scientific field due to its lack of research, which makes this article an even greater contribution to science. A full-scale war in Ukraine causes huge human, economic and cultural losses. Life was divided into «before the war» and «in the war».

All this pushes Ukraine to the starting point of reference, where after the end of this agony-propaganda «military operation» there will be a period of great reconstruction and punishment of the guilty within the framework of international law. The purpose of each state, its directions of functioning, success, neglect, and limits of implementation can be vividly considered today under the prism of its external functions. This scientific article attempts to investigate the relevance of the issue of attracting investments and their level of regulatory regulation by Ukrainian and Hungarian legislation.

Keywords: *Ukraine, Hungary, external functions, comparative legal analysis.*

УДК 349.6: 504.4

DOI: 10.31733/2078-3566-2023-1-407-413

Інга ГУДИМ©

аспірант

(Дніпропетровський державний університет
внутрішніх справ, м. Дніпро, Україна)

ХАРАКТЕРИСТИКА СИСТЕМИ СУБ'ЄКТІВ АДМІНІСТРАТИВНО-ЮРИСДИКЦІЙНИХ ПРОВАДЖЕНЬ ТА ЇЇ СИСТЕМОУТВОРЮЮЧИХ ОЗНАК

З'ясовано сутність адміністративно-юрисдикційних проваджень та місце в них відповідних суб'єктів. Розглянуто загальний та спеціальний статуси суб'єкта адміністративно-юрисдикційного провадження. Визначено проблеми процесуально-правового становища суб'єктів адміністративно-юрисдикційних проваджень, серед яких проблеми: суб'єктного складу такого виду адміністративних проваджень; забезпечення якості реалізації під час адміністративно-процесуальної діяльності суб'єктами адміністративно-юрисдикційних проваджень свого процесуального статусу; неефективність захисту прав і законних інтересів громадян у процесі реалізації своїх повноважень; невизначеність місця та ролі поняття під час провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Ключові слова: *юрисдикція, адміністративна юрисдикція, адміністративно-юрисдикційне провадження, адміністративне провадження, суб'єкти адміністративної юрисдикції, суб'єкт адміністративно-юрисдикційного провадження.*

Постановка проблеми. Теорія та практика адміністративної юрисдикції надають особливого значення важливому елементу структури адміністративно-процесуальних відносин – суб'єктам, які є центральною ланкою правозастосовної діяльності під час провадження у справах про адміністративні правопорушення (адміністративно-деліктного провадження), дисциплінарного провадження, провадження

© І. Гудим, 2023

ORCID iD: <https://orcid.org/0000-0003-0958-6557>

ingag@i.ua